

Discussiedocument Referentienormen voor maatschappelijke voorzieningen

Ter bespreking op 11 september 2019

Veel gemeenten hebben het beleid dat zij alleen vastgoed hebben als het een beleidsdoel dient. Dat is mooi, maar die doelen veranderen nog wel eens. Beleid is niet statisch. De gemeente Amsterdam zette recent de argumenten om ruimte te reserveren voor maatschappelijke voorzieningen, groen en spelen op een rij (herijking huidige beleidsdoelen) en ontwikkelde hiervoor ruimtelijke referentienormen (m2 en schaalniveau). Zij deed dit op basis van ervaringen in de eigen stad. Op basis hiervan hebben we ter voorbereiding van deze bijeenkomst een meer algemeen bruikbare opzet gemaakt, ter bespreking en aanvulling.

Ronde 1:

Beantwoord voor minimaal twee beleidsvelden de volgende vragen:

- Vul de argumenten voor ruimtereservering aan. Waarom wil je als gemeente een rol spelen en welke rol is dat?
- Hoe helpt een referentienorm bij het vervullen van je rol?
- Hoe vertaalt een rol zich naar de realiteit?

Ronde 2:

Per gemeente is er sprake van verschillende bevolkingssamenstelling, oppervlakte, aantal kernen, enzovoort.

- Welke informatie is nodig om tot een goede norm te komen voor je eigen gemeente? En uit welke bronnen komt die informatie?
- Hoe kun je komen tot normen die breder toepasbaar zijn? Welke uitgangspunten kunnen we daarvoor hanteren?

Beleidsveld	Argumenten	Voorzieningen	Welke informatie is nodig om normen te kunnen formuleren?
Onderwijs	Het is een wettelijke taak van de gemeente om te voorzien in huisvesting voor primair en voortgezet onderwijs. Daarnaast kan er de ambitie zijn om ook ruimte te bieden voor kinderopvang (KDV en BSO).	• Basisscholen (combinatie met kinderopvang mogelijk) • Voortgezet onderwijs • Speciaal onderwijs • Kinderdagverblijf • Buitenschoolse opvang	
Jeugd	De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van jeugdzorg. Dit zijn o.a. de volgende taken: • jeugdhulpaanbieders van goede kwaliteit aanbieden;	• Accommodaties voor versterken opvoedkundig klimaat in buurten en wijken • Jeugdhulpaccommodaties: o Dagbehandeling kinderen met een beperking	

	• voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (jeugdhulpplicht) treffen; • jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering aanbieden; • de samenwerking met andere sectoren zoals zorg, onderwijs, politie en justitie zoeken; • vertrouwenspersonen aanwijzen voor jongeren en (pleeg)ouders die te maken hebben met jeugdhulpverlening.	o Verblijf voor jeugdigen met zware opvoed- en opgroeiproblematiek o Crisisopvang 18- o Spreekkamers 1^e en 2^e lijn GGZ o Zorgruimtes (combinatie met scholen voor speciaal onderwijs)	
Zorg	Gemeente is verantwoordelijk voor uitvoering van de Wmo (ondersteuning voor thuiswonende volwassenen, doel: deelnemen aan maatschappij en zelfstandig wonen). Specifieke taken: • Leefbaarheid en sociale samenhang bevorderen • Mantelzorgers en vrijwilligers ondersteunen • Maatschappelijke opvang aanbieden • Mensen met beperking of psychisch probleem stimuleren deel te nemen aan de samenleving • Openbare geestelijke gezondheidszorg bevorderen • Informatie, advies en cliëntondersteuning geven • Jeugdigen met problemen preventief ondersteunen Andere partijen zijn verantwoordelijk voor uitvoering van de Zorgverzekeringswet (gezondheidszorg, verpleging en verzorging); er zijn echter enkele voorzieningen die gemeenten vaak in elke wijk willen inpassen, dus waarvoor een ruimtereservering gewenst is.	• Dagbesteding: inloop- meedoen- en meewerklocaties • Werkplekken, spreekkamers, vergader- en cursusruimte voor ambulante hulpverleners • Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen • Huisartsenpraktijk • Apotheek	

Welzijn	Vanuit verantwoordelijkheid uitvoering Wmo: Basisvoorzieningen volwassenendomein: • Versterken vrijwillige inzet en informele netwerken • Activering, participatie en sociale accommodaties • Mantelzorgondersteuning • Basis maatschappelijke dienstverlening • Schuldhulpverlening • Ondersteunen bewonersinitiatieven Basisvoorzieningen jeugddomein • Jongerenwerk (talentontwikkeling) • Ondersteuning bij overgang school-werk, etc.	• Wijkaccommodatie • Buurtaccommodatie • Jongerencentrum • Jongerenruimte in buurtaccommodatie • Speeltuin • Kinderboerderij	
Kunst en Cultuur	Geen wettelijke taak. Potentiële gemeentelijke ambities: • Verbeteren lokaal cultureel klimaat • Verbeteren leefklimaat in het algemeen	• Musea • Bibliotheken • Kunst in de openbare ruimte • Broedplaatsen	
Sport	Geen wettelijke taak. Potentiële gemeentelijke ambities : • Sport inzetten als middel om gezondheid en welbevinden, leefbaarheid en participatie te bevorderen • Vergroten van het rendement van het aanwezige sportkapitaal en levensloopgerichte sportstimulering • Sport als onderdeel van economisch beleid gericht op bijvoorbeeld City Marketing, gebiedsontwikkeling, (sport)toerisme en werkgelegenheid.	Binnensportaccommodaties • Sporthallen (combinatie met gymzalen voor primair of voortgezet onderwijs) • Zwembaden Buitensportaccommodaties • Verenigingssporten (voetbal, tennis, hockey, etc) Sport in de openbare ruimte (combinatie met park/openbaar groen mogelijk) • Trap- en speelvelden • Sportieve routes • Bootcampterreinen	

Groen	Geen wettelijke taak Potentiële gemeentelijke ambities: • Bijdragen aan welzijn door groen aan te leggen voor ontmoeting, rust, beweging, recreatie • Verbeteren van biodiversiteit, klimaatbestendigheid	Voor zowel gebruiksgroen als klimaatgroen: • Buurtgroen (combinatie met gebouwen mogelijk: op daken of aan gevels) • Dorpsgroen • Stadsgroen	
Spelen	Geen wettelijke taak, wel 3%-norm VROM (2005, geen verplichting). Potentiële gemeentelijke ambities: • Leefbare buurten voor iedereen, dus ook voor (jonge) kinderen • Onderscheid tussen formele en informele speelruimte	• Formele buurtspeelplekken • Informele buurtspeelplekken (combinatie met Groen mogelijk) • Wijkspelvelden	